

ثمرات سیاست ایران در نگاه به شرق

سند‌های راهبردی ایران با چین وروسیه، تهدیدهای غرب را خنثی خواهد کرد

در سفر شی جین پینگ، رئیس‌جمهور جمهوری خلق چین، به ایران در سال ۱۳۹۴، موضوع انعقاد قرارداد بلندمدت دو کشور مطرح شد که پس از تبادل چندپیش‌نویس میان تهران وپکن، سرانجام متن پیش‌نویس همکاری ۲۵ ساله ایران و چین به توافق دو کشور رسید و در تیرماه سال ۱۳۹۹ در دولت دوازدهم، سند نهایی آن بررسی و تأیید شد. ایرنا نوشت: حوزه‌هایی نظیر مشارکت ایران و چین در پروژه‌های اساسی و زیرساخت‌های توسعه‌ای، جلب سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف اقتصادی، صنعت، گردشگری، فناوری اطلاعات و ارتباطات، حوزه انرژی، توسعه پایدار منابع نفت و گاز و همچنین انرژی‌های تجدیدپذیر، سرمایه‌گذاری مشترک در توسعه مناطق آزاد برای تولید و تجارت بین‌المللی، صنعت خودرو و تأمین مالی از جمله محورهای این سند است. از طرفی بعد از جنگ تحمیلی ۱۲ روزه علیه ایران و تلاش آمریکا و اروپا برای فشار به کشورمان از طریق فعال سازی مکانسیم ماشه و تحریم، کشورهای همسایه و منطقه و شرکای راهبردی جمهوری اسلامی ایران بیش از گذشته مورد توجه قرار گرفتند. این در حالی است که جمهوری اسلامی ایران از نظر ژئوپلیتیک از وضعیتی خاص برخوردار است و ۱۶ استان مرزی کشور، ۱۵۵ کشور همسایه حدود ۸ هزار کیلومتر مرز خشکی و آبی دارند که این ظرفیت می‌تواند آثار بسیاری از تحریم‌ها را خنثی کند. به ویژه اینکه سیاست قطعی ایران در دولت چهاردهم، ارتقاء روابط و توسعه تعاملات با همسایگان و کشورهای منطقه است و تدبیر و تأکید مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور نیز بر تلاش همه دستگاه‌ها و و وزارتخانه‌ها بر اساس این رویکرد است. از طرفی چین نیز رقیب سرسخت اقتصادی برای آمریکا محسوب می‌شود و ایالات متحده تلاش دارد از هر روشی از جمله تحریم یا پرورنده‌سازی برای شرکت‌های چینی، آنها را از دور رقابت در حوزه اقتصاد و تجارت بین‌المللی خارج کند. بر همین اساس، در چنین شرایطی، توافق جامع همکاری ۲۵ ساله ایران و چین، توافقی برد-برد برای هر دو کشور محسوب می‌شود که می‌تواند بستری از همکاری برای تهران و پکن در راستای کاهش فشارهای آمریکافراهم کند. همچنین پیشنهاد توافق بلندمدت ۲۰ ساله بین ایران و روسیه در دیماه ۲۰۰۰ و در جریان سفری آ.ا. رئیس‌جمهور پیشین به روسیه و ملاقات با ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه مطرح شد که این توافق سرانجام در ۲۸ دی ماه ۱۴۰۳ و در جریان سفر مسعود پزشکیان به روسیه از سوی روسای جمهوری دو کشور به امضا رسید. باید در نظر داشت در شرایطی که روسیه همچنان درگیر جنگ با اوکراین است و تحریم‌های غرب را هم به دوش می‌کشد، توافق ۲۰ ساله تهران – مسکو در شرایط تحریمی دو کشور، می‌تواند بخشی از گره‌های اقتصاد و تجارت ایران و روسیه را باز کند. معاهده مشارکت جامع راهبردی بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قزاقستان روسیه به‌شتمین بل ۴۷ ماده‌است و امنیت ملی و مقابله با تهدیدات مشترک، همکاری نظامی، مبارزه با تروریسم بین‌المللی، همکاری در حوزه امنیت اطلاعات، توسعه همکاری‌های تجاری، اقتصادی و صنعتی، ایجاد مزیت‌های اقتصادی متقابل از جمله سرمایه‌گذاری‌های مشترک، تأمین مالی زیرساخت‌ها، تسهیل سازوکارهای تجارت و کسب و کار، همکاری در امور بانکی، ترویج و تأمین متقابل کالا، کار، خدمات، اطلاعات و محصولات فعالیت‌های فکری از جمله حقوق انحصاری مربوطه، همکاری در حوزه نفت و گاز و غیره را برای هر دو کشور هدفگذاری کرده‌است.

◀**خنثی‌سازی تهدیدهای غرب**

رئیس گروه دوستی پارلمانی ایران و روسیه اظهار داشت: پس از به بن بست رسیدن مذاکره با غرب به‌ویژه آمریکا که در حقیقت از مذاکره به‌عنوان عملیات قریب و تله برای حمله به جمهوری اسلامی ایران استفاده کرد، این رویه ثابت کرد که باید سایر ظرفیت‌ها در عرصه دیپلماسی از جمله ظرفیت همسایگان، کشورهای منطقه و سایر کشورهای دوست جمهوری اسلامی ایران فعال شوند. ابراهیم رضایی گفت: ظرفیت توسعه روابط با ۱۵ کشور همسایه که مرزهای آبی و زمینی با ایران دارند، ظرفیت ارزشمندی است. همچنین توسعه روابط با کشورهای آسیای شرقی از جایگاهی مهم برخوردار است. چراکه در حوزه دیپلماسی و موضوع اسنپ‌بک، کشوری نظیر چین تمام‌قد در حمایت از ایران در شورای امنیت سازمان ملل متحد، ایستاد. سخنگوی کمیسیون امنیت ملی مجلس بیان کرد: چین و روسیه در شورای امنیت سازمان ملل به نفع ایران بیانیه صادر کردند و می‌توان از این ظرفیت‌ها در حوزه اقتصادی هم استفاده کرد و به‌جای مذاکره با غرب، اجرائی‌کردن سند‌های راهبردی ۲۵ و ۲۰ ساله با کشورهای چین و روسیه را به نتیجه رساند که می‌تواند منافع ملی ایران را تأمین کرده و فشارها و تهدیدهای غرب را هم خنثی کند. نماینده مردم دشتستان در مجلس درباره میزان اجرای سند‌های راهبردی ۲۵ و ۲۰ ساله تصریح کرد: این قراردادها سند جامع اولیه‌است که در راستای همکاری بین دو کشور ترسیم شده‌است. برای اجرای این بین علاوه بر وزارت خارجه، باید سایر دستگاه‌ها نظیر وزارتخانه‌های صنعت، راه و شهرسازی، اقتصاد و نفت پای کار بایانند. البته در این مسیر اقدامات خوبی تاکنون صورت گرفته‌است. وی با بیان اینکه انتظار می‌رود از این ظرفیت به نفع مردم استفاده شود، خاطرنشان کرد: در مجلس شورای اسلامی این موضوع به‌صورت جدی پیگیری می‌شود و در گروه دوستی پارلمانی ایران و روسیه نیز از اختیارات نظارتی برای شنن توافقی‌های بین ایران با چین و روسیه استفاده خواهد شد.

سه شنبه ۰۴ • ۰۹ • ۱۴۰۴	
۰۴ جمادی الثانی ۱۴۴۷ / ۲۵ نوامبر ۲۰۲۵	

سال هشتم
شماره ۲۲۶۰

آرمان ملی - حمید شجاعی:
وفاق ملی شعاری بود که مسعود پزشکیان در قامت رئیس‌جمهور مطرح کرد و طی ۱۵ ماه گذشته نیز بر همین رویه پیش رفته است. اما عده‌ای بر این باورند که وفاق ملی آنطور که باید و شاید پیش نرفته است و به‌جز رئیس‌جمهور و دولت هیچکس به ضوابط و چارچوب‌های وفاق ملی معتقد نیست و عمل نمی‌کند. از همین رو است که شاهدیم نه بهارستان‌نشینان رویکرد وفاق‌ی پزشکیان را پذیرفته‌اند که اگر پذیرفته بودند در شرایط حساس کنونی به سمت استیضاح وزرای دولت چهاردهم حرکت نمی‌کردند و نه فعالان سیاسی و جامعه که معتقدند وفاق ملی پزشکیان با باگ‌ها و مشکلات زیادی مواجه است. واقعیت امر بر آن است که اگر رئیس‌جمهور از همان ابتدا دولت مقتدری را معرفی می‌کرد و وزرایی روی کار می‌آمدند که کارایی و کارآمدی بهتری می‌داشتند، شاید امروز شاهد بروز برخی مشکلات در جامعه نبودیم و مجلس‌نشینان نیز علم استیضاح را در دست نمی‌گرفتند که بخواهند به هر بهانه‌ای در این شرایط خطیر وزرای پزشکیان را به بهارستان بکشانند. هر چند که پرواضح است که در طرح استیضاح چند وزیر به‌طور مشخص نگاه‌های سیاسی و نه کارشناسی موج می‌زند و انگار بهارستان‌نشینان دنبال آن هستند که قدرت نظارتی خود را به رئیس‌جمهور و دولتمردانش بکشند تا دولت مواجهه مدنظر آنها را با مجلس داشته باشد. از این منظر این انتقاد به رئیس‌جمهور وارد است که چرا از ابتدا در قالب وفاق ملی با برخی جریانات دست و دوستی و همکاری داد که امروز بخواهند به بهانه وفاق از دولت و رئیس‌جمهور باج‌خواهی کنند و دولت را در شرایط خاص قرار دهند؟ بسیار دیده شده که برخی نمایندگان سابق گفته‌اند برخی وزرا به جهت عدم توجه به خواسته‌های نمایندگان و بی دلیل به مجلس فراخوانده شده‌اند و به محض اینکه مسائل حل و فصل شده، سوال یا استیضاح از دستور کار مجلس خارج شده و تعداد امضانیز ناگهان کاهش پیدا می‌کند. امروز دولت نه فقط از سمت مخالفان که به‌طور معمول دولت را مورد حمله قرار داده و می‌دهند، بلکه از طرف جریان حامی نیز مورد انتقاد است که چرا دولت باید به نحوی عمل کند که خوشایند تندروها باشد اما در مقابل همین تندروها به خاطر اینکه اقدام دولت مطابق دیدگاه آنها نیست، حملات و همه‌های خود را به سمت دولت نشانه برودند؟ شاید اگر مسعود پزشکیان شعار دیگری را مطرح و دولت قوی‌تری را تشکیل می‌داد و بنا بر وفاق مجبور به تعامل با جریانات مختلف نمی‌شد، امروز شاهد عملکردهای بسیار بهتری در حوزه‌های مختلف بودیم. اما واقعیت این است که امروز دولت کاری کرده که تندروها و مخالفان به بهانه وفاق هر کاری را که بخواهند انجام می‌دهند و حامیان دولت نیز ضمن انتقاد به این وضعیت که دود بر خاسته از آن به چشم دولت می‌رود، شرایط جامعه و نارضایتی موجود را رصد می‌کنند.

◀**تقویت کابینه**

شاید بسیار پیش‌تر از اینها باید به این موضوع پرداخته می‌شد که پزشکیان باید دولتی منسجم و هماهنگ روی کار آورد و افرادی هم‌تراز در دولت به خدمت گیرد. به نحوی که به قول خود

«آرمان ملی» عملکرد دولت را بررسی می‌کند

فراز و نشیب ترمیم یا تقویت کابینه

◀ **آقای پزشکیان دولت مقتدر را فدای وفاق ملی نکنید**

او کارشناسان زبده و خبره در حوزه‌های مختلف را جمع می‌کرد و بدون نگاه به فشارها و شانتاژها، دولت را از چهره‌های مجرب و کارآمد پر می‌کرد تا امروز بابت برخی عملکردها با چالش روبه‌رو نشود. آنچه مسلم است امروز وفاق ملی به‌جای اینکه کمک حال دولت باشد به نحوی سنگ جلوی پای دولت شده و هر کسی با قرائت خاص خود از این وفاق دولت را با چالش مواجه می‌کند. قدر مسلم رئیس‌جمهور برای اینکه بتواند از حجم انتقادات نسبت به عملکرد دولتمردانش کم کند باید نوعی ارزیابی از بازدهی عملکردی دولتمردانش داشته باشد و بینند طی ۱۵ ماه گذشته هر وزارتخانه‌ای تا چه اندازه به ماموریت‌های محول شده عمل کرده و تا چه میزان موفق یا ناموفق بوده است. طبیعتاً اگر این اتفاق رخ دهد پایک برآیند خیلی ساده به‌راحتی می‌توان دریافت که کدام بخش از دولت توانسته همپای سایر بخش‌ها کار کند و عملکردش موجبات نارضایتی جامعه را فراهم آورده است. آنچه مشخص است اینکه تندروها و مخالفان دولت با برنامه‌ریزی در پی این هستند تا دولت را مشغول حواشی و مسائل بی‌اهمیت یا کم‌اهمیت کنند تا از این طریق اجازه آسیب‌شناسی یا حل مشکل به دولت داده نشود و در ادامه سیل انتقادات خود را به بی‌عملی و ناکارآمدی دولت سرازیر کنند. به نظر می‌رسد دولت باید فارغ از این مسائل به آسیب‌شناسی عملکرد خود بپردازد و در جاهایی که نیاز به اصلاح و ترمیم هست، از این کار رویگردان نشود. حال این ترمیم در بدنه کابینه و بین وزرا باشد یا روسای سازمان‌ها، معاونان و… هر چه هست دولت باید دور از حواشی صرفاً به فکر حل مشکلات جامعه و تحقق مطالبات و وعده‌های داده شده به مردم باشد.

◀**شجاعت تغییر**

تغییر و تحول در هر مجموعه‌ای نه‌تنها مذموم و ناپسند نیست، بلکه اگر در مسیر رشد و بهبود باشد بسیار هم پسندیده و مورد

«آرمان ملی» در گفت‌وگویی چالش‌های سیاسی را بررسی می‌کند

فصل اختلاف‌های داخلی پاستور

منصور حقیقت‌پور: دوقطبی در دولت جامعه را دلسرد می‌کند

تحلیل‌ها و محاسبات دیگران نقش آفرینی کند. از همین‌رو، ایجاد هماهنگی پایدار در دولت فقط یک ضرورت سیاسی نیست، بلکه بخشی از الزامات امنیت ملی و حکمرانی مؤثر محسوب می‌شود. در ادامه این گزارش با رویکرد یکی از تحلیلگران سیاست داخلی گفت‌وگو کرده‌ایم که او هم معتقد است اکنون فصل مناسبی برای تأکید بر دوقطبی در نهاد ریاست جمهوری نیست.

◀**نیاز جامعه به آرامش**

منصور حقیقت‌پور، تحلیلگر مسائل سیاسی و نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی در این مورد که چرا باید در مجموعه نهاد ریاست جمهوری شاهد آرامش و مدیریتتی کشور با هماهنگی بیشتری عمل کنند، هنگامی که نشانه‌هایی از نااهماهنگی و چندصدایی در سطح مسئولان دیده می‌شود، اعتماد و امید اجتماعی تحت‌تأثیر قرار می‌گیرد و نگاه‌ها نسبت به آینده تضعیف می‌شود. از این اصل بنیادین تأکید شود که مجموعه دولت و حاکمیت نباید صحنه شکل‌گیری دوقطبی‌های فرساینده باشد. تجربه نشان داده است هر زمان شکاف‌های درونی در ساختار اداره کشور تشدید شود، پیامد آن

گزارش

سخنگوی وزارت امور خارجه:

نامه ایران به عربستان درباره مسائل دوجانبه بود

در راستای تعامل با آژانس نیازمند میانجیگری نیستیم

سخنگوی وزارت امور خارجه در ارتباط با اخبار منتشر شده در مورد میانجیگری عربستان بین ایران و آمریکا با توجه به نامه ارسال شده از سوی رئیس‌جمهور ایران به ولیعهد این کشور با ارائه توضیحاتی در ارتباط با این نامه تأکید بر اینکه «این نامه در ارتباط با مسائل دوجانبه و موضوع حج بوده است»، اظهار داشت: در اینجا مساله میانجی و میانجیگری مطرح نیست موضوع به رویکرد آمریکا و جدی نبودن آمریکا در مذاکره برمی‌گردد. اسماعیل بقایی گفت: اساساً نگاه آمریکا به مذاکره بیش از اینکه بر مبنای امر متعارف دیپلماتیک بر اساس داد و ستد باشد بر مبنای دیکته‌کردن است و تا زمانی‌که آمریکا بر روی این رویکرد اصرار داشته باشد مذاکرات معناداری شکل نمی‌گیرد. با توجه به این موضوع بحث میانجی و میانجیگری بحث ثانویه است. وی همچنین با اشاره به رابطه خوب ایران و عربستان بیان کرد: ما از تمام کشورهایی که در راستای گسترش صلح و ثبات در منطقه تلاش می‌کنند قدردان هستیم ولی همان‌طور که گفتیم اینجا بحث میانجی و مذاکره مطرح نیست.

سخنگوی دستگاه دیپلماسی درباره برگزاری نشست منطقه‌ای درباره افغانستان با تلاش ایران و تعدادی از کشورهای منطقه گفت: امنیت در پیرامون ما بسیار مهم است. با طرف‌های مختلف مانند ترکیه و روسیه درباره تنش‌ها میان افغانستان و پاکستان صحبت کردیم. به تلاش‌های خود ادامه می‌دهیم تا موضوع در چارچوب منطقه‌ای مورد بحث قرار بگیرد. هدف ما کاهش تنش میان این دو کشور همسایه و مسلمان است. بقائی درباره قطعنامه ضد ایرانی شورای حکام عنوان کرد: امنیت است و به‌جای اینکه مشکل را حل کند، باعث پیچیده‌ترشدن اوضاع می‌شود. سخنگوی وزارت خارجه در ارتباط با تعامل ایران با آژانس و بحث میانجیگری منطقه‌ای مورد بحث قرار بگیرد. هدف ما کاهش تنش راستای تعامل با آژانس نیازمند میانجیگری نیستیم، نماینده ما در وین فعال است. ما عضو آژانس هستیم، مواضع خود را علنی مطرح می‌کنیم. در گفت‌وگو با مقامات آژانس مواضع خود را بیان می‌کنیم و تا مادامی‌که عضو معاهده منع اشاعه باشیم خود را متعهد می‌دانیم. این دیپلمات ارشد جمهوری اسلامی ایران ادامه داد: مشکل از اینجا شروع شد که آمریکا و اسرائیل با حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران، در روند همکاری ایران و آژانس کارشکنی کردند.

بقائی با انتقاد از بیانیه اخیر شورای حکام علیه ایران اظهار کرد: متأسفانه نقش‌های مقابل واقعیت‌ها را نادیده می‌گیرند و شورای حکام باید آمریکا، رژیم صهیونیستی و حامیان آنها در حمله به ایران را پاسخگو کند به‌جای اینکه در مورد عدم همکاری ایران صحبت کند. وی درباره صحبت‌های گروسی مبنی بر میانجیگری میان ایران و آمریکا و همچنین مبنای مذاکره‌ای برای رفع بن‌بست آمریکا بین ایران و آژانس بیان داشت: بن‌بستی وجود ندارد و ما به‌عنوان عضو آژانس، مطالبه‌گر هستیم و انتظار داریم مدیران آژانس نسبت به مسئولیت‌های فنی خود متعهد بمانند و اجازه ندهند فشارها، آژانس را از مسیر حرفه‌ای خود دور کند.

ما با آژانس به تفاهم رسیدیم و شیوه همکاری در شرایط پس از تجاوز نظامی را روشن کردیم و قرار بود این شیوه‌نامه مبنایی برای تعامل در شرایط جدید باشد، اما سه کشور اروپایی با فشار آمریکایی‌ان فرصت را از آژانس سلب کردند و با تحکرات در شورای امنیت و آژانس، باعث اختلال در این روند شدند. وی ادامه داد: ما اعلام کرده بودیم اگر طرف‌های مقابل مرتکب هر حرکت غیرقانونی شوند، توافق قاهره کان‌لم‌یکن تلقی می‌شود. ایران طبق تعهدات خود در NPT به تعاملات خود با آژانس ادامه می‌دهد، اما با چارچوبی که قانون مجلس مشخص کرده است.

◀**در سطح کلان**

بقائی تأکید کرد: تصمیم‌گیری در مورد موضوع هسته‌ای در سطح کلان کشور انجام می‌شود و هر زمانی‌که تصمیمی اتخاذ شود در مورد جزئیات آن اطلاع‌رسانی می‌کنیم. قطعاً مرکزیت هر تصمیمی در این ارتباط حفظ منافع و حقوق ایران بر اساس معاهده منع اشاعه خواهد بود. دیپلمات ارشد جمهوری اسلامی ایران در مورد رفع توقیف کشتی «تالارا» و آیا‌که آیا محموله این کشتی نیز آزاد شده یا فقط خود کشتی و خدمه آن آزاد شده است؟ گفت: این اقدام بر اساس حکم قاضی صورت گرفته، این محموله متعلق به ایران بوده و کاری که انجام شده در راستای وظیفه محوله از سوی دستگاه قضائی به نیروی دریایی سپاه بوده است. بقائی درباره سفر پیش‌روی وزیر خارجه به هلند گفت: شرکت آقای عراقچی در نشست سالانه سازمان منع سلاح‌های شیمیایی در لاهه انجام می‌شود. ما هر فرصتی برای زنده نگه‌داشتن حوادث تلخ در جنگ تحمیلی استفاده می‌کنیم.

این یک رسالت مستمر برای ایران است، می‌خواهیم از این موضوع برای نشان دادن ماهیت غیرانسانی تسلیحات کشتار جمعی هم چنین از تکرار این فجایع برای آینده استفاده کنیم. بقائی در مورد مذاکرات بین ایران و آمریکا و شروط ایران برای مذاکره خاطرنشان کرد: از سوی آمریکایی‌هایی یک گزاره تکرار می‌شود که ما (آمریکا) دنبال مذاکره هستیم ولی باید توجه داشته باشیم که اگر به‌لوازم آن پایبند نباشیم، این مذاکره صرفاً یک نمایش و ژست خواهد بود.

وی ادامه داد: باید این واقعیت را در نظر گرفت که ایران در حین گفت‌وگوهای دیپلماتیک با آمریکا مورد تعرض قرار گرفت و این نشانگر این است که آنها در بحث مذاکرات قنقدر جدی هستند. وی بیان کرد: در هر گفت‌وگو و مذاکره‌ای شدن منافع ایران مهم‌ترین اصل است که ما برای آن می‌جنگیم.